

АНГЛИЙСКА ЕЗИКОВА ГИМНАЗИЯ „ГЕО МИЛЕВ“ – РУСЕ

РАЗРАБОТИЛ:

ВИКТОР САВОВ

Старши учител по история и цивилизации

УТВЪРЖДАВАМ:

МАРГАРИТА ЯНАКИЕВА

Директор на АЕГ „Гео Милев“ – Русе

(Заповед № 1322/09.09.2026 г.)

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИИ ЗА XII КЛАС
(ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА)**

ИЗБИРАЕМ МОДУЛ „СПЕЦИФИЧНИ ТЕХНИКИ НА ИСТОРИЧЕСКОТО ПОЗНАНИЕ“

УЧЕБНА 2026/2027 ГОДИНА

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Една от основните цели на обучението в профилираната подготовка по история и цивилизации е развиването на уменията за прилагане на специфични техники на историческото познание, като акцентът е поставен върху уменията за учене, за развиване на критическото мислене и самостоятелното обработване на информация, за изразяване и аргументиране на собствено мнение, за осъзнато възприемане на културното разнообразие като ценност, за изява на отношение на толерантност и подкрепа на другостта, за изграждане на уважение към демократичните ценности на гражданското общество, за изява на действена обществена и гражданска позиция.

Обучението в модул по избор „Специфични техники на историческото познание“ е насочено именно към упражняване и развиване на практически умения за работа с разнообразни исторически източници (текстове, карти, изображения, схеми, диаграми и др.), за създаване на писмени исторически текстове и за усвояване на писмени жанрове, включени в задачите за ДЗИ.

Връзка на избираемия модул със задължителните модули по история и цивилизации.

Обучението в модула има за цел надграждане и разширяване на компетентности, посочени в изискванията на Държавния образователен стандарт за резултатите от обучението по задължителните модули на профилираната подготовка по история и цивилизации. Поради това в тематично отношение модул по избор се основава на темите от модул 1. „Власт и институции“, модул 2. „Култура и духовност“ и модул 3. „Човек и общество“.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми:	Компетентности като очаквани резултати:	Нови понятия:
Модул 1. „Власт и институции“		
<p>Тема 1. Държава и държавни модели</p> <p>1.1. Изпитания пред демокрацията през първата половина на XX век</p> <p>1.2. Тоталитарната държава</p> <p>1.3. Възстановяване на демокрацията в Европа</p> <p>1.4. Международните организации.</p>	<p>Създава на основата на изученото досега писмен отговор върху исторически източници на въпроса „Защо контролът върху младежта е ключов елемент на тоталитаризма?“.</p> <p>Формулира критерии и представя в таблица основните политически модели през периода: демократичен, авторитарен, тоталитарен.</p> <p>Участва в дискусия за предизвикателствата пред демокрацията непосредствено след Втората световна война.</p> <p>Проучва и представя идеите и действията на българи - радетели за мир, като Никола Димков, Иван Шишманов и др.</p> <p>Описва върху карта процеса на оформяне на Европейския съюз.</p>	<p>Архив</p> <p>Архивна единица</p> <p>Електронни източници</p> <p>ИКТ</p>

1.5. Европейски съюз	Представя в таблица актовете, приемани от институциите на ЕС, и тяхното действие.	
Тема 2. Власт и идеологии 2.1. Ролята на демократичната държава в съвременната епоха 2.2. Антидемократичните алтернативи. 2.3. Българските проекции	Съставя карта на европейските държави с авторитарен режим в периода между двете световни войни. Систематизира и представя в европейски контекст особеностите на политическото развитие на България през периода. Изготвя резюме на статията „Трябва ли Дания да се извини на Норвегия за 400-годишното „робство“? (на адрес http://prehodbg.com/?q=node/1836) и участва в дискусия по повдигнатите в нея въпроси.	
Тема 3. Власт и политики 3.1. Държава и модернизация 3.2. Политика и култура. 3.3. Войни и дипломация	Проследява с помощта на карта политическите и териториалните промени в Европа между двете световни войни. Обяснява връзката им с нарастването на напрежението на континента. Проследява и представя в таблица процеса на формиране и действие на Антихитлеристката коалиция. Съставя хронология на участието на България във Втората световна война. Проследява по карта действията на българската армия в последната фаза на войната.	
Модул 2. „Култура и духовност“		
Тема 1. Образование, наука и технологии 1.1. Развитие на българското образование 1.2. Българската наука и новите технологии 1.3. Ролята на технологиите върху живота на хората 1.4. Световните постижения в областта на науката и	Подготвя презентация за приносите на български учени, работещи в чужди университети. Проучва и представя известни хакерски атаки в света и в България. Участва в дискусия за последиците от злоупотребите в социалните мрежи за отделната личност.	

технологииите		
<p>Тема 2. Културни постижения през XX и XX! век</p> <p>2.1. Развитие на културата между двете световни войни</p> <p>2.2. Развитие на културата през втората половина на XX и началото на XXI век</p> <p>2.3. Бит и ежедневиe</p>	<p>Подготвя мултимедийна презентация за творец от отделните области (литература, литературна критика, живопис, приложно изкуство, музика).</p> <p>Подбира и систематизира от съдържанието на учебника разнообразни източници и създава отговор на въпроса „Как комунистическият режим в България осъществява контрол върху интелигенцията?“.</p> <p>Формулира критерии за сравнение на културните процеси на Запад и на Изток.</p> <p>Изработва портфолио на творци дисиденти</p> <p>Посочва чрез примери от учебника връзките между творбите на съвременното изкуство и историческия контекст, в който са създадени.</p> <p>Участва в дискусия за мястото на човека в изкуството на XXI век.</p> <p>Участва в дискусия за ролята на киното в съвременната масова култура.</p> <p>Участва в дискусия по въпроса за отбелязването на празници с различни исторически корени.</p>	
Модул 3. „Човек и общество“		
<p>Тема 1. Социално-икономически модели</p> <p>1.1. Икономически модели</p> <p>1.2. Обществени групи</p> <p>1.3. Общество и технологии</p>	<p>Формулира критерии за сравнение на индустриалния и постиндустриалния икономически модел.</p> <p>Представя в таблица особеностите им в българското развитие.</p> <p>Описва промените в социалната структура при прехода към постиндустриално общество.</p> <p>Проучва и обсъжда използването на новите технологии при гласуването на избори.</p> <p>Проучва и представя в подходяща форма начините и средствата за разкриване на фалшиви новини.</p> <p>Участва в дискусия на тема „Медиите - информатор или манипулатор?“.</p>	<p>Фалшиви новини</p> <p>Информационна война</p> <p>Колективна памет</p> <p>Устна история</p> <p>Исторически мит</p>
<p>Тема 2. Миграции</p> <p>2.1. Миграции и гражданство</p> <p>2.2. Миграции и идентичност</p>	<p>Проучва примери за съвременни миграции от селището/региона и ги представя в клас.</p> <p>Участва в обсъждане на причините за съвременната миграция на българите.</p>	

	<p>Формулира критерии за сравнение и представя в таблица основните политически идеи от края на XX век.</p> <p>Съставя план-тезис на статия по избор за съвременните политически идеи и участва в дискусия върху опасностите от съвременния популизъм.</p> <p>Представя в постер механизма на парламентарните избори в България и значението на упражняването на изборителното право.</p> <p>Проучва и представя филми, станали емблематични с антивоенните си послания.</p> <p>Проследява посредством промените в модата през XX век процеса на еманципиране на жените.</p>	
<p>Тема 3. Обществени движения</p> <p>3.1. Развитие на възгледите за правата на човека</p> <p>3.2. Обществото срещу насилието</p> <p>3.4. Феминизъм</p> <p>3.5. Младежки движения</p>	<p>Дава примери за младежки музикални субкултури в България по време на комунистическия режим.</p> <p>Участва в дискусия „Неизбежен ли е процесът на комерсиализиране на младежките субкултури?“.</p>	

Годишен брой часове за изучаване на модула в 12 клас – 31 часа.

Препоръчително разпределение на часовете:

За упражнения	До 17 часа	До 56 %
За обобщение	До 7 часа	До 22 %
За контрол и оценка	До 7 часа	До 22 %

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ:

Оценяването на постиженията на учениците отразява равнището на достигане на очакваните резултати в учебната програма. То отчита динамиката в различните сфери на познавателната им дейност (усвояване и преработване на информация, прилагане на знания и умения, формиране на компетентности, оценъчни дейности и др.). Поради спецификата и разнообразния характер на очакваните резултати при оценяването може да се използват различни методи и средства за проверка и оценка.

ОЦЕНЯВАНЕ

Съотношението при формиране на срочна и годишна оценка:

Текущи оценки от упражнения в час	60 %
Оценки от контролни работи	25 %
Оценки от други участия (работа в час, изпълнение на домашни работи, на упражнения, работа по проекти и др.)	15 %

ДЕЙНОСТИ

Обучението по история и цивилизации в профилирана подготовка - модул 4 „Специфични техники на историческото познание“, създава предпоставки учениците да проявяват творчество и креативност в разнообразни дейности както в класната стая, така и извън училище, които да доведат до формирането на личности с граждански позиции и познания относно развитието на обществата. Развиването на уменията има за цел да помогне за осмисляне и разглеждане на историческата информация в по-широк контекст, като се използват компетентности не само от областта на историята, но и от други научни области.

В класната стая	Извън училище
<ul style="list-style-type: none">• прилагане на интерактивни методи: ролеви и симулационни игри• организиране на дискусии по актуални проблеми• изработване на таблици, схеми, диаграми въз основа на зададени показатели• изработване на портфолио на забележителни личности от българската и световната история• създаване на резюме• създаване на план-тезис• създаване на текст на отговор на научен въпрос по исторически проблем• създаване на текст на отговор на научен въпрос върху исторически източници	<ul style="list-style-type: none">• работа в библиотека (вестници, списания, научна и научнопопулярна литература и др.)• проучвателска работа в архив/музей• използване на информация от интернет за проучвателска дейност, свързана с конкретното учебно съдържание• провеждане на интервюта• участие в учебни екскурзии• провеждане на учебна дейност в музейна образователна среда• работа в екипи при изработване на презентации и проекти по предварително зададени исторически проблеми• подготовка на проекти със социална значимост за общността

